

Predikatie
uitgesproken door ds. **J.J. Roodsant**,
op Goede Vrijdag, 10 april 2009
te Vianen

Zingen: Psalm 25 : 8

Lezen : Mattheüs 26 : 30 – 46

Gebed

Zingen: Psalm 116 : 2, 3, 5

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Mattheüs 26, het gedeelte dat we samen hebben gelezen, en daarvan nader het 37e tot en met het 39e vers, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“En met Zich nemende Petrus en de twee zonen van Zebedéüs, begon Hij droevig en zeer beangst te worden.

Toen zeide Hij tot hen: Mijn ziel is geheel bedroefd tot den dood toe; blijft hier en waakt met Mij.

En een weinig voortgegaan zijnde, viel Hij op Zijn aangezicht, biddende en zeggende: Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan; doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.”

En als aandachtspunten noem ik u:

1. De getuigen van het zielenlijden van de Heere Jezus
2. De oorzaak van het zielenlijden van de Heere Jezus
3. De diepte van het zielenlijden van de Heere Jezus, en ten slotte
4. De vrucht van het zielenlijden van de Heere Jezus

Geliefden, het begin van ons tekstgedeelte toont ons een droeve, nachtelijke stoet: het is de Heere Jezus, gevolgd door Zijn discipelen. En de Heere Jezus gaat op weg naar de Olijfberg. Maar weet u geliefden, één van de twaalve is er niet meer bij. Dat is Judas. Judas heeft gemene zaak gemaakt met de vijanden van de Heere Jezus en hij zal zijn Meester gaan verraden voor de slavenprijs van dertig zilverlingen.

Ach geliefden, nooit heeft Judas in de achterliggende jaren wezenlijk zielsgemeenschap met de Heere Jezus gehad, nooit is het innerlijk van hem geopend geworden voor Gods lieve Zoon, nooit is er bij Judas verdriet gekomen over zijn zonden, nooit heeft hij in boetvaardigheid op zijn knieën gesmeekt om de Heere Jezus als Heiland en Verlosser, en nooit is Judas bevrijd geworden, uit de banden van zijn zonden, van zijn hebzucht en van zijn egoïsme. En nu is Judas ten volle een prooi geworden van de satan, en wordt hij ingezet om de Heere Jezus, die lieve Schootzoon Gods, te doden!

Maar geliefden, nu hoop ik dat u niet met uw vinger naar Júdas gaat wijzen, maar dat u naar uzélf gaat wijzen, en ik hoop dat de weg welke Judas daar gaat, ons allen zal aangrijpen, omdat die ons zo duidelijk komt te betonen, waar elk mens, élk mens, u, jij en ik, toe in staat is; elk godsdienstig mens, elk vroom mens, elk mensenkind in wiens ziel de Persoonsvereniging met Christus niet heeft plaatsgevonden; elk mensenkind dat vreemdeling is van de geloofsvereniging met Christus. O, als die vereniging met Christus wordt gemist, dan is elk mens in staat om onschuldig bloed te verraden! Ja, als Christus Zelf wordt gemist, dan is een mens door goddeloosheden en gruwelijkheden, óf door een vroom, ernstig en rechtzinnig leven, nergens anders naar op weg dan naar de eeuwige verlorenheid; want buiten Jezus is geen leven; buiten Christus is een mens onverzoend met een drie-enig God; buiten Christus kan een mens niet bestaan voor die rechtvaardige, heilige God; en buiten Christus is en blijft een mens verdoemelijk voor God, zodat hij op de plaats terecht zal komen van eeuwige smarten, de poel van vuur en sulfer, waar een eeuwig kermen zal zijn. O geliefden, dát we dit toch zouden beseffen, en dát we toch zouden trachten om de zonde te haten en te vlieden. Ja, dát we toch dag en nacht zouden smeken, kermen en bedelen, om Christus in een weg van recht geschonken te krijgen, en om uit en door Hem verzoend te worden met een drie-enig God. Want anders komen we eenmaal op diezelfde gruwelijke plaats terecht waar Judas verkeert, de plaats waar de worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust.

Elf discipelen gaan met de Heere Jezus op weg naar Gethsémané. En dan blijven er op bevel van de Heere Jezus acht discipelen achter en gaan er drie met de Heere Jezus mee, namelijk Petrus, Johannes en Jakobus. En ze gaan naar Gethsémané, naar de plaats waarvan de naam in de grondtekst betekent: wijnpersplaats, of vallei der vettigheid. Ach geliefden, de Heere Jezus

komt dan op een plaats waar de druiven tot wijn worden geperst; de Heere Jezus komt dan op de plaats waar de olijfplanten zijn en waar de olijven worden uitgeperst om de olijfolie in kruiken te doen. En de Heere Jezus wil daar zijn, nu het laatste stukje van Zijn lijdensweg is aangebroken; dáár wil Hij de diepste smarten doorworstelen, dáár wil Hij het onbeschrijflijkste zielenlijden ondergaan; daar, in die hof van Gethsémané, wil Hij smeken, daar wil Hij kermen, daar wil Hij roepen en zuchten tot Zijn hemelse Vader, daar wil Hij als een worm over de grond kruipen. En geliefden, de Heere Jezus wil mede dáár zijn omdat Judas die plaats kende, en de Heere Jezus wil betonen dat Hij volkomen bereid is om dat zware lijden, dat Borgtochtelijke lijden en sterven te ondergaan; de Heere Jezus wil dus óók Zijn gewílligheid openbaren tot het bewandelen van de plaatsvervangende, schuldbetalende en schuldwegdragende paden tot aan het vloekhout van Golgotha. Maar de Heere Jezus wil daar ook zijn, geliefden, omdat Adam en Eva in de hóf van Eden zo gezondigd hebben, en omdat de eerste Adam in die hof zo diep gevallen is, zo moed- en vrijwillig de Heere de rug en de nek heeft toegekeerd, waardoor hij gevallen is van de top van eer, in eeuwige verwoesting terneer, om in een drievoudige dood terecht te zijn gekomen. En nu, nu is daar de tweede Adam, en Hij wil in die hof zijn, om als tweede Adam staande te blijven en het genadeverbond uit te werken. Ach, die eerste Adam is zo diep gevallen, dat zonde, ziekte, smarten, angsten en pijnen in het leven zijn gekomen; en die tweede Adam, o, Hij zal alles volbrengen, opdat er nieuw, eeuwig, godzalig leven mogelijk zal worden, in de verheerlijking van Gods Naam en Gods deugden, voor de uitverkorenen Gods.

Maar geliefden, in de derde plaats wil de Heere Jezus óók in die hof zijn, omdat Hij Zichzelf openbaren wil als de ware Olijfboom en omdat Hij wil laten zien dat Hij de pers alleen zal treden tot de zaligheid van de uitverkorenen Gods, maar nog méér tot de verheerlijking van Gods Naam en Gods deugden. Ja geliefden, de Heere Jezus wil daar zijn, opdat de olie des Heiligen Geestes zal kunnen stromen tot hen en in hen van wie de namen gegraveerd staan in de beide handpalmen des Heeren en waardoor zij nieuw, eeuwig, zalig leven zullen ontvangen. Ja, de Heere Jezus, o, Hij wil daar in die hof zijn om duidelijk te maken dat Hij Zijn leven gaat uitgieten tot zaligheid van Gods beminden van eeuwigheid, dat Hij alles zal volbrengen, opdat de drank des eeuwigen levens geschonken zal kunnen worden. Ja, de Heere Jezus is dáár waar de druiven geperst worden en waar de olijven geperst worden, omdat Hij zó geperst zal worden door het onbeschrijflijke lijden en sterven, dat Zijn dierbaar bloed als grote druppelen op de aarde zal neervallen; opdat door dat dierbare, rode bloed, zwarte zondaren wit gewassen kunnen worden, tot de lofprijzing van God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. En weet u, om dát nu duidelijk te maken en om dát te laten

verkondigen, neemt de Heere Jezus drie discipelen mee als getuigen. En die drie discipelen mogen **de getuigen van het zielenlijden van de Heere Jezus** zijn, aldus ons eerste aandachtspunt. En het zijn de drie meest beminde discipelen die meegaan, geliefden. Deze drie discipelen waren bij de Heere Jezus toen Hij het dochttertje van Jairus heeft opgewekt. Deze drie discipelen mochten met de Heere Jezus op de berg zijn waar Hij verheerlijkt werd. Deze drie discipelen mogen als het ware in de binnenkamers komen van de intieme omgang van de Heere Jezus, als Zone Gods, met Zijn Vader. En zij mogen getuigen zijn van dat zielenlijden van de Heere Jezus, om later, naar 1 Johannes 1:3, daarvan te mogen getuigen, want zij hebben alles gezien en gehoord. Weet u, de Heere leidt Zijn uitverkorenen in onderscheiden wegen. Maar we moeten er rekening mee houden dat de Heere dit doet om hen hiervan te laten getuigen en om hierdoor bevindelijk te kunnen verkondigen hoe de Heere Zijn volk bekeert. Ach geliefden, als de Heere keurlingen van Hem, bijzondere dingen laat meemaken, kostelijke zaligheden laat ervaren, heerlijkheden doet proeven en overlaadt met Zijn goedertierenheden, dan doet de Heere dat opdat dezulken in verdrukking, aanvechting, strijd en moeiten verder kunnen, en gedragen door hetgeen de Heere hun kwam te schenken, het pad des levens vervolgen. Ach, kijkt u dan maar naar het leven van Jakobus en Johannes; wat hebben die mannen meegemaakt aan verdriet, smart, strijd en aanvechting. Kijkt u eens naar Simon Petrus, van wie de overlevering zegt dat hij als martelaar gekruisigd is. En kijkt u eens naar de apostel Paulus; o, hij is opgetrokken geweest tot in de derde hemel. Die man heeft kostelijke zaken bij de Heere vandaan mogen meemaken; maar...., maar de Heere heeft hem ook een engel des satans gegeven, die hem met vuisten sloeg, om hem kort aan de grond te houden. Ja, Paulus is gestenigd, heeft stokslagen gekregen, in de gevangenis gezeten, en werd veracht, bespuwd en bespot. De Heere houdt Zijn ware keurlingen overeind in het leven door kostelijke zaken die Hij hun geeft. O, in de duisternis draagt hij hen verder, in de moeiten schenkt Hij hun kostelijke woorden. Niet wanneer zij dat willen en niet wanneer hún dat het beste uitkomt en niet wanneer zij daar behoefte aan hebben, maar op Zijn tijd, zonder één kind des Heeren te vergeten. Ja, de Heere schenkt Zijn nabijheid aan die waarachtige keurlingen van Hem, die door de Heilige Geest overtuigd zijn geworden van zonde, gerechtigheid en oordeel, die met zichzelf verloren zijn gegaan in een weg van recht; en die van achter het recht, van Israels God, de Heere Jezus geschonken hebben gekregen. En de Heere zegt in Mattheüs 28:18: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde." Ook doet Hij dezulken bij tijd en wijle wegsmelten in de armen van die dierbare, hemelse Bruidegom, ja, Hij doet ze zelfs de kussen van Zijn mond gevoelen, opdat ze in nacht en stormgebruis mogen weten dat Hij getrouw is en voor Zijn volk zorgt, al gaat het nóg zo tekeer in het leven.

O, die allerliefste, hemelse Bruidegom, Die blank is en rood en Die de banier draagt boven tienduizend, zal Zijn allerliefste Bruid, de uitverkoren Kerke Gods, eenmaal Thuis brengen, in de hemelse bruiloftszaal, om daar eeuwig te zingen van Gods goedertierenheên. Ja geliefden, de Heere komt de Zijnen keer op keer te verrassen met de bevindelijke rijkdommen van Hem. En wanneer dat volk verdrukt wordt, in het duister voortgaat, soms zó aangevochten en bestreden wordt dat het zich afvraagt of het zichzelf niet bedrogen heeft, dan komt de Heere hen de hand toe te steken en stilt Hij de storm op hun levenszee.

Maar geliefden, de Heere maakt deze discipelen ook tot getuigen van Zijn zielenlijden, om hen te bevrijden. Te bevrijden waarvan, denkt u? Wel, om hen te bevrijden van de verkeerde gedachten die zij nogsteeds hadden van de Heere Jezus. Weet u, zij hadden het idee dat Hij een overwinnende Koning was, Die de strijd zou aanbinden met de Romeinen, Die deze vijanden van het volk Israël het land uit zou jagen en Die hen als discipelen een prachtige plaats zou geven in het koninkrijk der hemelen, waar ze in eer en rijkdom zouden nederzitten en regeren. En nu worden Petrus, Johannes en Jakobus getuigen van het zielenlijden van de Heere Jezus, om daarvan bevrijd te worden. Dus tot hun vernedering, tot hun onderwijzing en tot hun beschaming.

Och geliefden, veel mensen, misschien ook wel in ons midden, staan zo hoog met hun godsdienst; ze zijn getrouw in het godsdienstige leven, ze zijn ernstig, ze zijn oppassend, ze zijn rechtzinnig. En dat is allemaal goed, daar is niets verkeerd aan, begrijpt u me goed, maar ze maken daarvan grondjes tot hun zaligheid, ze maken daar allemaal mogelijkheden van om het koninkrijk der hemelen binnen te gaan, ja, ze tellen als het ware dat alles op en verzamelen het in de gebroken bakken van het verbroken werkverbond, om dat alles voor de Heere neer te leggen, om dat bij de Heere te laten opschrijven en aan te brengen en om als het ware te zeggen: “Och Heere, zie toch eens wie wij zijn, zie toch eens hoe we ons best hebben gedaan, zie toch eens hoe we alles voor U hebben overgehad. Maar geliefden, nog nooit moesten dezulken hun zonde bewenen, omdat hun de spiegel van Gods wet werd voorgehouden; nog nooit kregen ze een blik naar binnen in dat verdorven hart, nog nooit leerden ze hun verdoemelijke ik kennen, nog nooit moesten ze beleven wie ze zichzelf hadden gemaakt in hun zondeval, nog nooit kwamen ze openbaar als doemwaardige, helwaardige en doodschuldige; nog nooit kropen ze over de grond, kermende: “O God, zijt mij zondaar genadig”, en nog nooit kwamen ze door het overtuigende, ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende werk van de Heilige Geest, aan Gods genadetroon terecht. En het recht Gods heeft ze nog nooit ternedergeslagen, dat heeft ze nog nooit doorboord, dat heeft ze nog nooit dáár gebracht waar ze nimmer ten kóste van Gods recht zalig wilden worden. En geliefden,

díe weg doet de Heere nu juist al die waarachtige uitverkorenen Gods bewandelen. Want die worden, stuk voor stuk, getuigen van het zielenlijden van de Heere Jezus, om erachter te komen dat dit zielenlijden nodig is geweest tot hun zaligheid. Ja geliefden, zij gaan gevoelen van binnen, dat de Heere Jezus die diepe, smartelijke, smadelijke weg moest gaan vanwege hún zonden, vanwege hún ongerechtigheden en vanwege hún afmakingen. O geliefden, dan worden dezulken vervuld met een droefheid over hun zonden, dan leren ze bittere en hete tranen te schreien over hetgeen zij die lieve Heere Jezus hebben aangedaan. O, dan worden dezulken op het diepst vernederd en dan leren ze zich kennen als monsters van goddeloosheid. O, dan wordt daar een roepen in hun ziel geboren: “Geef mij Jezus of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.” Ach geliefden, werd ú dan al in waarheid getuige van dit zielenlijden van de Heere Jezus? Mocht u Hem dan al met uw zielsogen in Gethsémané over de grond zien kruipen als een worm en geen man? En ging u al met uw hart beseffen dat de Heere Jezus daar moest kruipen, opdat de grootste der zondaren gezaligd zou kunnen worden? Ach geliefden, onderzoekt uzelf toch, opdat ge uzelf niet zult bedriegen voor de eeuwigheid en ge niet zult denken dat er voor u buíten Christus toch nog wel een plekje is in Gods heerlijkheid. Weet u, zovelen, misschien ook wel in ons midden, hebben veel, maar ze missen de ware Godskennis en ze missen de ware zelfkennis; o, ze hebben nooit het eerste stuk van de Heidelbergse Catechismus, en dus het stuk der ellende, leren kennen, en daardoor hebben ze ook het tweede stuk, het stuk der verlossing, niet in waarheid leren kennen, en is ook het derde stuk, het stuk der dankbaarheid, hun vreemd. En zovelen stellen het historisch geloof, het verstandsgeloof, gelijk aan het waar zaligmakend geloof; ja, zovelen beweren buiten het recht Gods om, de hemelse heerlijkheid te mogen binnengaan; ja, zovelen brengen naar voren dat je helemaal niet verloren hoeft te gaan om door de Heere Jezus Christus gevonden te worden, want het kan allemaal veel eenvoudiger, veel gemakkelijker en veel aangenamer. Maar och, wat zou het erg zijn als u of jij er ook zo over denkt, want geliefden, Gods Woord behandelt ons zo eerlijk, en het staat duidelijk in Jesaja 1:27 te lezen dat Sion door recht verlost zal worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid. Daarom krijgen al Gods ware keurlingen te maken met het recht Gods en moeten ze leren om dat recht Gods niet alleen te billijken en niet alleen toe te vallen, maar óók te omhelzen en het hoofd op het blok te leggen, uitroepende: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!” Ach geliefden, wie werkelijk getuige wordt van het zielenlijden van de Heere Jezus – en wat gun ik u dat toch – die barst in tranen uit en die zegt: “Ja ík, ik kostt’ Hem die slagen, het is míjn schuld”, en die moet zo belijden alles verzondigd te hebben bij de Heere, om onafgebroken te bedelen die lieve, aanbiddelijke Zaligmaker toch in een weg van recht geschonken te krijgen en om de

verworven weldaden Christi toch toegepast te krijgen; ja geliefden, diens hart brandt van sterk verlangen om die tweede Persoon in het Goddelijke Wezen toch in de armen te mogen vallen en om zichzelf toch kwijt te mogen raken aan die lieve, lieve, hemelse Bruidegom. Ach, wat zou het daarom groot zijn als u in waarheid getuige mocht worden van dat zielenlijden van de Heere Jezus. En als een mens dat ten deel mag vallen, dan krijgt die mens er ook zicht op wat er in onze tekst staat, namelijk dat de Heere Jezus droevig en zeer beangst begint te worden. Weet u, de Heere Jezus heeft Zijn hele aardse leven de last van de toorne Gods gedragen, maar nu, in de hof van Gethsémané, wordt die last als het ware steeds zwaarder voor Hem, die last gaat meer en meer drukken en benauwen; Zijn hart wordt geklemd, Zijn ziel wordt geprangd; zoals bij de vloed der zee het water almaar hoger en hoger komt, zo wordt de ziel van de Heere Jezus als het ware steeds meer geperst als de olijven in de olijfpers; en zo vervullen droefheid en angst Zijn ziel steeds meer.

Ach geliefden, een mens kan veel dingen meemaken waardoor hij in droefheid terechtkomt en waardoor hij moet wenen. Ja, er kan zoveel in het leven zijn; de zondeval heeft zulke verdrietige dingen met zich meegebracht dat je als mens alleen nog maar in droefheid over de aarde kunt gaan. En een mens kan ook wel in angst gedompeld worden door vijandschap, bedreigingen en doodsangst die op hem aankomen. Maar van de Heere Jezus wordt in onze tekst gesproken over droefheid én angst. Allebei, allebei..., zó wordt de Heere Jezus aangegrepen in droefheid én angst. En natuurlijk komen we dan met ons tweede aandachtspunt bij de vraag naar **de oorzaak van het zielenlijden van de Heere Jezus**. Och geliefden, de Heere Jezus zal zeker verdriet hebben gehad van het feit dat Judas weggegaan is en dat Judas Hem zal gaan verraden, zodat Hij moet beleven wat er in Psalm 41:10 staat, namelijk dat de man die Zijn brood at, de verzene grotelijks tegen Hem verheven heeft. En de Heere Jezus zal óók verdriet hebben gehad omdat Zijn discipelen aan Hem geërgerd worden, omdat ze Hem allen hebben verlaten, en omdat zelfs een Petrus, Hem driemaal zal verloochenen eer de haan zal kraaien. Maar geliefden, dat is niet de diepste oorzaak van het zielenlijden van de Heere Jezus. Want de Heere Jezus wordt droevig en zeer beangst omdat Hem de zonde en de schuld van die gekenden des Heeren in alle hevigheid wordt opgelegd. Ach geliefden, de Heere Jezus heeft in de Raad des Vredes, uit liefde tot Zijn Vader en uit liefde tot de gekenden des Heeren, gezegd: “Zie, Ik kom, in de rol des boeks is van Mij geschreven; Ik heb lust o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands.” En nu, nu moet de Heere Jezus de schuld van al die beminden Gods dragen en dóórdragen, nu krijgt Hij de zonden van dat volk gevoelig toegerekend; ja nu, nu moet de Hij alles gaan betalen wat dat volk aan schuld heeft opgebouwd bij de hemelse

Schuldheer. Want een borg is iemand die moet gaan betalen wanneer de schuldenaars zelf niet betalen kunnen. En het zal ons allen vermoedelijk wel duidelijk zijn, dat wij mensen niet kunnen betalen aan de hemelse Schuldeiser, zelfs nog geen kruimeltje van onze schuld; waardoor de Heere Jezus moet gaan betalen. O, nu krijgt de Heere Jezus alle schuld van al die keurlingen Gods toegerekend en nu moet de Heere Jezus voor al hetgeen zij hebben gedaan, boeten. Hij wordt dus tot de allergrootste der zondaren, geliefden, Hij wordt tot de allervoornaamste der zondaren, Hij wordt tot het allerschuldigste Wezen voor de Rechter van hemel en aarde. En Gods Woord zegt zo duidelijk: “De ziel die zondigt, die zal sterven.” Daarom zal Christus de allersmadelijkste dood, als de grootste der zondaren, moeten sterven; daarom zal Christus Borgtochtelijk, plaatsvervangend, schuldbetalend, aan het vloekhout moeten hangen in de grootste smarten.

Maar geliefden, de Heere Jezus maakt nog meer mee, want daar is ook de toorn van God; o, de Heere vertoornt Zich gruwelijk over de zonde. En de Heere Jezus moet ervaren dat de toorn van God op Hem aanstormt; we lezen in Nahum 1:2: “Een ijverig God en een Wreker is de HEERE en zeer grimmig.” O geliefden, de Heere is zeer grimmig. En die toorne Gods komt daar in Gethsémáné op de Heere Jezus aanstormen. Ja, als we dan in Hebréeën 10:31 vernemen: “Vreselijk is het te vallen in de handen des levenden Gods”, dan gaan we misschien.... heel misschien iets aanvoelen van hetgeen daar in Gethsémáné gebeurt in de ziel van de Heere Jezus. Want Hij begint droevig en zeer beangst te worden. En er wordt geen inmenging van gunst en genade ontvangen, geliefden. De Heere Jezus moet alles doorlijden. Ach, wij mensen hebben door onze gruwelijke zondeval de deugden Gods geschonden, we hebben het recht Gods vertrapt, we hebben de liefde Gods aangerand en de wet Gods overtreden. Ja, we hebben álles verzondigd bij de Heere. En we zijn daardoor het beeld Gods kwijtgeraakt. O, we zijn zó diep gevallen. En de Heere Jezus heeft nu al die zonde, al die schuld, al die toorn, al die vloekwaardigheid van de Zijnen op Zich genomen, en Hij zal die gaan verzoenen, Hij zal die schuld gaan betalen, en Hij zal genoeg gaan doen aan het recht Gods. Hij zal gaan uitroepen: “Het is volbracht”, omdat er dan in een weg van recht voldaan is aan álle eisen Gods. En Hij zal de mogelijkheid scheppen om die beminden van Hem in de dadelijkheid in het Vaderharte Gods te doen wederkeren, opdat zij eeuwig, eeuwig God mogen grootmaken.

Weet u, er zijn mensen, en vooral in onze tijd, die graag spreken over genade vóór recht; met dat recht Gods hebben ze niets op, daar hebben ze niets meer mee te maken, dat is klaar, dat is voorbij. Maar vergist u zich niet, geliefden, want de Heere kan niet van Zijn recht af, en de Heere kan de zonde niet door de vingers zien. O, ge krijgt allen eenmaal met dat recht Gods te

maken. En nu is het zo groot dat de Heere Jezus voor die keurlingen Gods alles heeft volbracht, om dezulken in een weg van recht te leiden, en om dezulken bij het voltrekken van het recht, niet te laten wegzinken in de verdiende eeuwige smarten van de hel, maar om hen in de armen Gods te brengen. En dáártoe moet nu de Heere Jezus Zijn lijdensbeker gevuld krijgen met de toorn van God, met de eisen Gods, met de schuld van Gods keurlingen, en Hij moet die beker leeg drinken tot op de bodem. O geliefden, misschien kunt u iets meevoelen van die angst en die smart. Ja, als er een mensenkind is die met het ware werk Gods te maken krijgt – en wat gun ik u dat met mijn hele hart - dan leert hij iets kennen van die zonde en die schuld, dan durft hij niet meer naar boven te kijken, naar de hemel, maar dan gaat hij met zijn hoofd naar beneden lopen, dan wordt zijn ziel geperst, ja, dan gaat hij ervaren dat hij alleen maar verdiend heeft om weggeworpen te worden in de hel. En als daar dan, naar Jesaja 1:18, uit Gods mond in de oren klinkt: “Kom dan en laat ons tezamen rechten”, ach, dan weet zoen: het is kwijt, het is eeuwig kwijt. Ach geliefden, en dan? Vraagt het maar aan Gods ware kinderen; dan krijgen ze daar, in dat dodelijkst tijdsgewricht, waar we over gezongen hebben uit Psalm 116, dan krijgen ze daar iets, iets te beleven van de toerne Gods; “een ogenblik”, zegt Gods Woord, “een ogenblik in Zijn toorn” wordt daar ervaren. Maar dat is maar éventjes, een ógenblikje. Terwijl in Gethsémané de volle toorn van God losbreekt op de Heere Jezus Christus. En Hij, Hij wordt daar zeer verdrietig en zeer beangst door.

Ach weet u, de godsdienst wil alleen maar horen van vrolijke dingen, van vriendelijke dingen, van aardige dingen, van aangename dingen, van genade, van licht en van uitzicht. Maar wanneer de Heere in je leven komt, krijg je met het recht Gods te maken; dan wordt de spiegel van Gods wet je voorgehouden, en dan zul je verdoemd moeten worden. Want in de poort, in de poort van dat ware Jeruzalem staan de stoelen des gerichts; en dat ware Jeruzalem kom je alleen maar binnen in een weg van recht. En als u dat recht verafschuwt, als u niets met dat recht te maken wilt hebben, dan zult u beleven dat u voor de poort van dat nieuwe Jeruzalem de weg inslaat naar de eeuwige smarten van de hel.

Als de Heere in een mensenleven aan het werk gaat – en ik gun het u met mijn hele hart – o, dan blijft er van zoen niets over dan een bedelende smekeling, die keer op keer vraagt: “Heere, wees me toch genadig.” En als u daar niets van kent, dan moet u er maar op rekenen dat er nog nooit iets zaligmakends in uw leven heeft plaatsgevonden; en dat, als ge eenmaal voor Gods rechterstoel zult komen, de Heere tot u zal zeggen: “Ga weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is.” En dan kunt ge daar in die verschrikkingen gaan zeggen, en uitroepen tot de bergen en de heuvelen: “Valt op ons en bedekt ons voor het aangezicht van Hem Die op den troon zit en voor het Lam”, maar

dan zal het niet gebeuren, geliefden. Om nog slechts uit te roepen: “Had ik maar, had ik maar; had ik maar geluisterd naar die getrouwe knechtjes des Heeren; had ik maar ernst gemaakt met de roepstemmen die keer op keer tot me kwamen. Ach geliefden, de vrouw die we zojuist in het gebed aangehaald hebben, zat altijd daar in dat hoekje, en die plaats zal nooit meer door haar bezet worden, want voor haar is het eeuwigheid geworden. Vraagt u dan toch af, hoe het met u was geweest als ú dat was overkomen. Och, dat de geschiedenis van de rijke man uit Lukas 16 u toch kwam áán te grijpen.

Maar geliefden, ten slotte wil ik nóg een oorzaak van het zielenlijden van de Heere Jezus noemen, want daar is óók de grimmigheid en de gramschap Gods. O, we kunnen in Gods Woord zo helder over die grimmigheid en gramschap des Heeren lezen. En nu de Heere Jezus Borgtochtelijk voor Zijn volk intreedt voor het aangezicht van de Rechter van hemel en aarde, o, nu wordt de gramschap en de grimmigheid als een vuur op de Heere Jezus uitgestort. Ach geliefden, dan is er bij Hem angst, dan is er veel verdriet, dan kruipt Hij over de grond; dan is dat zielenlijden zó enorm diep; dan ziet de Heere Jezus die verdiende dood voor Zich, ja, dan beseft Hij dat Hij van God verlaten zal worden, en Hij roept het later dan ook uit: “Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?” O, dan zijn daar al die verschrikkelijke oorzaken van het zielenlijden van de Heere Jezus, zodat de angsten der hel door Hem worden beleefd, zodat de Heere Jezus het diepste en ergste lijden meemaakt, opdat er een volk zal zijn dat uit en door Hem, uit genade, om niet, een plaats zal ontvangen in Gods heerlijkheid. Ach, bent u dan al in de armen van die lieve Zaligmaker terechtgekomen? Bent u al door het dierbare bloed van Hem gereinigd van al uw ongerechtigheden? Hebt u al in waarheid tot Hem mogen zeggen: “Mijn Liefste, mijn Liefste”, omdat Hij daar voor u in Gethsémáné over de grond heeft gekropen? Ach geliefden, vraagt het uzelf toch af, want dat kan niet gemist worden, hoor, nog geen ogenblik, door niemand. O, dat ge toch uzelf eerlijk zoudt mogen bezien, in het licht van Gods Woord, opdat ge uzelf niet wat wijs zult maken.

We willen nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 22 en daarvan het 7^e vers:

Zij rukken aan met opgesperden mond,
Gelijk een leeuw, al brullend in het rond;
Ik vloeï daarheen als waat'ren op den grond,
Die zich verspreiden.
Mijn beend'ren zijn in Mij vaneengescheiden.
O dood'lijk uur!

Wat hitte doet mij branden!

Mijn hart is week, en smelt in d' ingewanden,

Als was voor 't vuur.

En **de diepte van het zielenlijden van de Heere Jezus**, aldus ons derde aandachtspunt, blijkt zo duidelijk uit het vervolg van onze tekst, waarin de Heere Jezus bekent dat Zijn ziel gehéél bedroefd is tot den dood. Ach geliefden, het lijden van de Heere Jezus is niet alleen een lichámelijke zaak, maar het lijden van de Heere Jezus betreft ook Zijn zíel. En de diepte van dat lijden van de Heere Jezus is zó enorm, dat de Heere Jezus moet belijden dat Hij gehéél bedroefd is. Weet u, wij mensen hebben ons, naar ziel en lichaam beide, geworpen in een drievoudige dood. We zijn dus volkómen verdorven; we hebben niet alleen zonde gedáán, maar we zíjn zonde. En wanneer u zichzelf zou mogen onderzoeken bij het licht van de Heilige Geest – en ik hoop zo dat u dit leert kennen – dan komt u erachter dat er in u nog geen kruimeltje goed te vinden is; het diepste van ons mensen is verdorven: we zijn onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Uit ons zal, in der eeuwigheid niet, enige vrucht gevonden worden waar de Heere blij mee is. En daarom moet de Heere Jezus voor Zijn volk, voor die keurlingen des Heeren, lijden naar lichaam en ziel. Dus Hij moet lijden tot in het diepste, het allerdiepste van Zijn Wezen. En dat komt openbaar, geliefden, als we in Lukas 22 lezen dat de Heere Jezus in Gethsémané zó zwaar lijden moet dat Zijn zweet wordt als grote druppelen bloeds, die op de aarde aflopen. O geliefden, de Heere Jezus krijgt niet alleen te maken met tijdelijke straffen, Hij krijgt niet alleen te maken met lichamelijke geselingen, met spijkers door Zijn handen, met een speer door Zijn hart; maar het zijn veelmeer de gééstelijke straffen; ach, de Heere Jezus siddert en beeft, want Hij zal neder moeten dalen tot in de helse smarten; Hij zal de Godverlatenheid moeten ervaren; Hij zal moeten doormaken wat de verdoemden in de hel beleven. En geliefden, als de Heere Jezus niet waarachtig God was geweest, zodat Zijn Goddelijke natuur Hem kwam te ondersteunen, dan was Hij bezwaken; immers, de diepte van het zielenlijden van de Heere Jezus is door ons mensen absoluut niet te bevatten. En we horen daar dan ook iets van in de woorden van ons teksthoofdstuk, als de Heere Jezus zegt: “Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan; doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt.”

Och geliefden, dan wordt er door zogenaamde theologen aan getwijfeld of de Heere Jezus hier wel eenswillend is met Zijn Vader, maar dat is absoluut niet aan de orde, want de Heere Jezus is eeuwig eenswillend geweest met Zijn Vader en Hij is ontwijfelbaar eenswillend gebléven met Zijn Vader. Maar Hij laat ons als het ware iets meebeleven van hetgeen er gebeurt als die

helse verschrikkingen op Hem afkomen, als de toorne Gods op Hem losbarst en als de tormenten der hel Hem aangrijpen. O, dan is het alsof de Heere Jezus een ogenblik, een ogenblik, terugdeinst, zoals iemand terugdeinst die de vlammen en de hitte van een groot vuur op zich af ziet en voelt komen, om daarna het vuur in te gaan. O, de hevigheid, de kracht en de verschrikking die op Hem aanstormen, doen Hem als het ware een ogenblik wankelen. En de Heere Jezus kan dan ook niet overeind blijven staan, geliefden. Hij kan zelfs niet op Zijn knieën blijven zitten, maar Hij wordt als het ware plat op de grond gedrukt, Hij wordt schier vermórzeld onder de toornegloed van het oordeel Gods. O, Hij krijgt daar Borgtochtelijk te dragen en te verwerken wat alle uitverkoren kinderen Gods verdiend hebben; en Hij moet het ondergaan, geliefden en Hij moet er doorheen. Wat een diepte, wat een diepte! En daar gaan nu Gods kinderen iets van beleven als ze in de vierschaar, naar Gods recht, verdoemd moeten worden. Maar als ze daar werkelijk mogen meemaken als doemeling en helleling verloren te gaan, dan mogen ze ook meemaken dat Christus tussen hen en de vertoornde Rechter treedt, en dat Hij waarmaakt: “Ik voor u, daar Gij anders den eeuwigen dood hadt moeten sterven.” En dan... dan gaan ze het wonder beseffen van het verschrikkelijke, het smartelijke, het beangstigende, dat de Heere Jezus in hún plaats heeft doorleden. Dan krijgen ze er bevindelijk een indruk van wat Hij in Gethsémané heeft meegemaakt. Maar geliefden, hebt u daar dan ook al een wezenlijke indruk van gekregen?

Weet u, in onze tijd worden vaak allerlei muziekstukken opgevoerd die dan iets van het lijden van de Heere Jezus moeten weergeven; en mensen kunnen daaronder diep ontroerd zijn, ze kunnen met tranen in de ogen en op de wangen op hun stoel zitten, ze kunnen zich laten meeslepen door alles wat daar tentoongesteld wordt; en dan denken ze dat ze iets beleefd hebben van hetgeen de Heere Jezus heeft meegemaakt. Maar ach geliefden, dat beleef je pas echt als je zelf, naar Gods recht, als helwaardige het hoofd op het blok moet leggen, als je jezelf in de spiegel van Gods wet hebt leren kennen als volkómen melaats, walgelijk, doodschuldig en doemwaardig. En als je hebt moeten leren toestemmen: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” O, als je, als dood- en doemschuldig mens, Christus daar ziet worstelen, dan weet je met een Revius: “’t En zijn niet de Joden Heer’ Jesu, die U kruisten, maar ík ben ’t, ík heb dát gedaan.”

Nu heeft de Heere Jezus de pers alléén getreden, geliefden; en dat komt zo duidelijk in ons tekstgedeelte naar voren. Want de drie discipelen die verder met Hem de hof in mochten, hebben geslapen; geslápén...., terwijl hun lieve Borg en Zaligmaker daar zo worstelde, zo leed en streed, in zoveel angst en pijn; ze hebben geslapen. En wat komt daardoor toch openbaar dat er van een mens helemaal niets aangedragen is op die lijdensweg. Geen mens

heeft voor Christus gebeden, geen mens heeft een enkele pleister op die wonden gelegd door zijn voorbede, de mens heeft het lijden van Christus nog verzwaard door te slapen, door weg te dutten. O, die mens, u, jij en ik, wij kunnen geen nagelschrapseltje meebrengen tot onze zaligheid; ach geliefden, zaligmaken is het eenzijdige, alzijdige werk Gods. En dan kunnen we ontroerd zijn in de lijdenstijd, dan kunnen we aangegrepen zijn door wat de Heere Jezus heeft meegemaakt, maar geliefden, met al uw gevoelens, hoe te waarderen ook, zult ge niet voor God kunnen bestaan; want ge zult **in** die Zaligmaker, in Christus, ingelijfd moeten zijn, omdat ge Hem geschonken hebt gekregen uit het recht vandaan. Omdat ge Hem, Die alles alléén heeft gedaan, maar Die ook alles alleen volkómen heeft gedaan, in de armen mocht vallen, omdat ge in Hem opgelost mocht worden en omdat ge uzelf aan Hem mocht kwijtworden. Want geliefden, ons vierde aandachtspunt, ten slotte, komt te spreken over **de vrucht van het zielenlijden van de Heere Jezus**, omdat die vrucht er ís uit en door Christus, de Zaligmaker, de Verlosser. Want als Christus die zware lijdensweg vol angst en verdriet en smart gaat, en als Hij aan dat kruis uitroept: “Het is volbracht”, o geliefden, dan heeft Christus daar de deugden van Zijn Vader volkómen verheerlijkt, dan is daar volkomen aan het recht Gods genoeggedaan, dan is de schuld van Gods keurlingen volkomen betaald, dan is de wet volkomen vervuld. O, dan kan de deur naar de hemelse bruiloftszaal opengezet worden en dan kunnen daar bruiloftsklederen worden uitgedeeld; dat wil zeggen, dan kan Christus een mens in de dadelijkheid geschonken worden, om niet, uit genade. En dan kunnen de weldaden Christi, die Hij verworven heeft in Zijn lijdensgang - Zijn gerechtigheid, Zijn heiligheid en Zijn heerlijkheid - meegedeeld worden. O, de vrucht van het zielenlijden van de Heere Jezus Christus is zo groot en zo kostelijk, dat u en jou verkondigd mag worden dat die vrucht beschikbaar is voor de voornaamste der zondaren, en dat die kostelijke vruchten uitgedeeld worden aan allen die in een weg van recht met zichzelf verloren zijn gegaan; voor wie het onmogelijk geworden is om nog ooit zalig te kunnen worden, en die zichzelf hebben leren kennen als de grootste, de voornaamste der zondaren. O geliefden, door het zielenlijden van de Heere Jezus Christus is er een tafel bereid van de kostelijkste spijzen, en mag de nodiging uitgaan tot allen die te walgelijk zijn om God ooit onder ogen te durven komen, die beseffen niet te kunnen bestaan voor die reine, vlekkeloze ogen des Heeren, maar die genodigd worden: “Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.” Christus heeft alles volbracht om die zalige vrucht beschikbaar te maken. Ach geliefden, dat ge u dan toch vanavond liet nodigen om op Hem te zien; dat ge toch leerdet smeken en kermen vanuit uw goddeloosheid, verdorvenheid en verdoemdheid, om in Christus’ armen te mogen wegzakken. O, dat uw hart toch gaande gemaakt werd om Christus, ja, en Christus

alleen, te begeren, en om te smeken: “Geef mij Jezus!” O, die lieve Zaligmaker heeft alles volbracht. Adam heeft van de verboden vrucht gegeten, maar Christus heeft alles betaald en alles gedaan wat gedaan moest worden om verdoemde Adamieten te kunnen zaligen. En de vrucht van Zijn zielenlijden deelt Hij uit aan allen die in een weg van recht geleid worden en gebracht worden in het dodelijkst tijdsgewricht, om over het pad der onmogelijkheid, in Christus te versmelten en zich kwijt te worden.

O, onbekeerden onder ons, wat meent ge toch vele vruchten tot de zaligheid te hebben door uw godsdienst, uw vroomheid, uw ernstigheid en rechtzinnigheid. En wat denkt ge misschien dat het voor u allemaal best wel mee zal vallen. Och, dat ge toch zoudt mogen zien hoe Christus gekropen heeft als een worm en geen man, om te beseffen hoe gruwelijk het met u gesteld is. En dat ge toch leerdet bedelen om die Zaligmaker in de armen te mogen vallen.

En bekommerden onder ons, ge hebt iets mogen proeven van de diepe ernst van deze zaak. Er is bij u overtuiging, ontdekking, ontgronding en ontkleding; ge zijt gaan beleven Christus nodig te hebben. Maar daarmee zijt ge er nog niet, want uw gemis is niet uw bezit! En te weten Christus nodig te hebben, betekent nog niet dat ge Christus geschónken hebt gekregen! Want dát zal in de dadelijkheid moeten gebeuren, dat zal in de volle bewustheid moeten geschieden. O bekommerden, bedelt dan toch onophoudelijk om afgesneden te worden van de wereld, van de godsdienst, van alle werken, van Adam en van het leven, opdat ge door de hel van de hel verlost zult worden en ge in Christus zult mogen wegsmelten.

En volk des Heeren onder ons, daar hebt ge kennis aan, ge kunt aanwijzen waar ge verloren moest gaan, moest sterven met uzelf; maar hoe daar die lieve Zaligmaker tussentrad en hoe ge daar door de Rechter van hemel en aarde werd vrijgesproken. O volk, toen was de heerlijkheid Gods uw toekomst. En toen mocht ge, vol liefde van Christus en tot Christus, over de aarde gaan. Ja, toen mocht ge keer op keer zingen: “Door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen.” En volk, al is er dan veel aanvechting en al is er dan veel strijd, en al valt ge uzelf steeds meer tegen, Christus heeft alles volbracht, en Hij zal ervoor zorgen dat u Thuis komen mag, om, verlost van uzelf, verlost van dat verdoemelijke ik, God eeuwig te prijzen. Zie daar maar naar uit, volk, en verlang er maar naar om ontbonden te worden en eeuwig met Christus te zijn, teneinde de drie-enige God volmaakt te loven en te prijzen.

Och, schenke de Heere ons dan wat Hem verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 42 : 3

O mijn ziel, wat buigt g' u neder?
Waartoe zijt g' in mij ontrust?
Voed het oud vertrouwen weder;
Zoek in 's Hoogsten lof uw lust;
Want Gods goedheid zal uw druk
Eens verwiss'len in geluk.
Hoop op God; sla 't oog naar boven;
Want ik zal Zijn Naam nog loven.